

Referentiekader cultuureducatie

Het referentiekader cultuureducatie Holland Rijnland is een **richtinggevend, inhoudelijk overzicht** van de kennis, vaardigheden en attituden - tezamen **competenties** - waarvan basisscholen in Holland Rijnland het belangrijk vinden dat leerlingen die ontwikkelen **door middel van cultuureducatie**. Per competentie staat in voorbeelden beschreven hoe leerlingen zich kunnen ontwikkelen, aan de hand van vier ontwikkelingsfasen van 4 tot 12 jaar.

Door activiteiten in te zetten die deze competenties stimuleren, ontstaat een **doorlopende leerlijn cultuureducatie**. Het gaat hierbij om activiteiten die een school zelf verzorgt en om activiteiten van culturele instellingen, al dan niet in samenhang met andere leergebieden.

Meer informatie

Voor meer achtergrondinformatie verwijzen we je naar de *Toelichting op de totstandkoming van het referentiekader cultuureducatie in Holland Rijnland*.

BplusC
onderwijs@BplusC.nl

Cultuureducatiegroep
educatie@cultuureducatiegroep.nl

Kunstgebouw
kunstgebouw@kunstgebouw.nl

Referentiekader Cultuureducatie Holland Rijnland

Wat, waarom & hoe?

Wat doe jij aan cultuureducatie voor het onderwijs? Bedenk je leuke activiteiten of sluit je aan op de kerndoelen? Is het vooral een ontspannen lesuur of stel je ook eisen? Gaat het om het eindresultaat of wil je dat de kinderen al doende iets leren?

Dit zijn allemaal vragen over de manier waarop je als culturele instelling lessen verzorgt en **de manier waarop je tegen cultuureducatie aankijkt**. Iedereen – vaak ook binnen dezelfde instelling – pakt het anders aan. De kwaliteit is sterk afhankelijk van de mogelijkheden van de uitvoerende vakleerkracht of medewerker van de culturele instelling.

Het Rijk wil met het programma *Cultuureducatie met kwaliteit* bereiken dat het leergebied kunstzinnige oriëntatie over de hele linie meer kwaliteit krijgt. Daarom zijn culturele instellingen samen met basisscholen uit Holland Rijnland aan de slag gegaan. Vanaf 2013 hebben zij anderhalf jaar lang gewerkt aan een gedeelde **visie op de waarde van cultuureducatie** en een **referentiekader cultuureducatie**.

Dit zijn de eerste stappen naar **meer kwaliteit**. Want als een culturele instelling beter weet waarom scholen cultuureducatie belangrijk vinden (visie op de waarde van cultuureducatie) en wat ze bij haar leerlingen wil ontwikkelen (referentiekader cultuureducatie), kan de instelling hier met haar activiteiten op aansluiten. Bovendien zullen scholen **meer lijn** brengen in wat ze zelf doen en beter weten wat ze van de samenwerking met culturele instellingen verwachten. Kortom: de culturele instelling krijgt **meer inzicht** in de behoeftes die in het onderwijs leven en kan haar activiteiten weloverwogen vormgeven. Dat komt de kwaliteit van het onderwijs en de ontwikkeling van de leerlingen ten goede.

Het traject rond *Cultuureducatie met Kwaliteit* in Holland Rijnland wordt gedragen door een kleine groep scholen en culturele instellingen die intensief betrokken is en een grotere groep scholen en instellingen die iets minder intensief betrokken is. De eerste groep is actief en productief, de tweede volgt de ontwikkelingen en geeft feedback. Een derde groep gaat mee in het veranderingsproces dat ingezet wordt in de eerste en tweede groep. Zo kan het zijn dat jouw instelling de ontwikkelingen volgt via de nieuwsbrief die drie keer per jaar uitkomt of activiteiten heeft ontwikkeld volgens vernieuwde richtlijnen die voortvloeien uit dit traject.

Wil je **cultuureducatie naar een hoger plan** tillen? Bekijk dan de visie op de waarde van cultuureducatie en het referentiekader cultuureducatie in Holland Rijnland ter inspiratie. Door je te verdiepen in wat scholen hun leerlingen mee willen geven en waarom, kun je bijdragen aan de doorlopende leerlijnen cultuureducatie die scholen uitbouwen. Je kunt zelf relevante activiteiten ontwikkelen of begeleiden aan de slag gaan middels het speciaal in dit kader ontwikkelde scholingsaanbod.

Zo geeft *Cultuureducatie met kwaliteit* in Holland Rijnland kinderen de culturele bagage mee die hen ontwikkelt tot zelfstandige mensen met een open en ruime blik, met waardering en respect voor hun eigen en andermans cultuur en met eigenwaarde – in verbondenheid met hun leefomgeving.

Visie op de waarde van cultuureducatie

Cultuureducatie ontwikkelt het cultureel zelfbewustzijn. Door cultuureducatie leren kinderen een eigen betekenis te geven aan cultuur.

Belangrijke aspecten hiervan zijn:

- Cultuureducatie draagt bij aan de **culturele bagage** van kinderen, hoort bij de totale opvoeding van kind tot volwassene en is daarmee van belang voor de **algemene ontwikkeling**;
- Cultuureducatie draagt bij aan een **open en ruime blik** waarmee kinderen leren kijken naar zichzelf, de ander en hun omgeving. Daarmee worden kinderen zich bewust van hun eigen cultuur, andermans cultuur en het **samen vormgeven aan cultuur**. Kinderen leren begrip te krijgen voor culturele verschillen, leren deze te respecteren, te waarderen en er op eigen wijze mee om te gaan;
- Cultuureducatie draagt bij aan de ontwikkeling van vaardigheden als: waarnemen, verbeelden, conceptualiseren en analytisch denken. Kinderen worden aangesproken op hun creatieve en emotionele vaardigheden en op hun verbeelding en leren zich daarin te uiten. Dat geeft kinderen **eigenwaarde**, draagt bij aan **zelfontplooiing**, **zelfstandigheid** en aan **verbondenheid** met de leefomgeving.